

ΓΕΝΕΤΙΚΗ

Υ/Ε	Κωδικός	Εξάμηνο	Ώρες Θεωρίας	Ώρες Άσκησης	Δ.Μ.	ECTS	Υπεύθυνος Διδασκαλίας Τομέας/Τμήμα
Υ	13B011	Γ'	5	3	7	9,5	Γενετικής & Βιοτεχνολογίας

Σκοπός Μαθήματος:

Η κατανόηση της χρωμοσωμικής βάσης της κληρονομικότητας και των προεκτάσεων της Μεντελικής Γενετικής. Η ανάλυση της συμπεριφοράς και της έκφρασης των γονιδίων σε σχέση με τη θέση τους στα χρωμοσώματα ή έξω από αυτά και του τρόπου μεταβίβασης των μονογονιακών ή πολυγονιδιακών χαρακτηριστικών. Η ανάπτυξη των μηχανισμών δημιουργίας και των συνεπειών γονιδιακών ή χρωμοσωμικών λαθών, του τρόπου κληρονομικότητας των ποσοτικών χαρακτηριστικών, καθώς επίσης και της διατήρησης /μεταβολής των συχνοτήτων των γονιδίων και των γονοτύπων μέσα στους πληθυσμούς.

Στόχος Μαθήματος:

α) Η κατανόηση και η ανάλυση των θεμελιωδών εννοιών και θεμάτων της Βασικής Γενετικής, **β)** Η εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με τους συμβολισμούς των γονιδίων και την επίλυση γενετικών προβλημάτων που απαιτούν διαφορετικές και συχνά πολύπλευρες προσεγγίσεις, **γ)** Η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τη χρωμοσωμική και εξωχρωμοσωμική βάση της κληρονομικότητας, **δ)** Η κατανόηση των συνεπειών των γενετικών (γονιδιακών ή χρωμοσωμικών) αλλαγών για τους οργανισμούς, **ε)** Η ανάλυση των μεταβολών των συχνοτήτων των γονιδίων/γονοτύπων μέσα στους πληθυσμούς σε σχέση με τους παράγοντες που τις επηρεάζουν, **στ)** Η ανάπτυξη κριτικής σκέψης και ικανότητας σύνθεσης γνώσεων για την διαλεύκανση πολύπλοκων γενετικών διαδικασιών και επίλυση σύνθετων γενετικών προβλημάτων.

Περιεχόμενο Διδασκαλίας:

Εισαγωγή στη Γενετική (1 Ώρα): Μεντελική Κληρονομικότητα - **Η χρωμοσωμική βάση της κληρονομικότητας** (1 Ώρα) - **Προεκτάσεις των αρχών της Μεντελικής Κληρονομικότητας** (10 Ώρες): Σχέσεις επικράτησης, πολλαπλά αλληλόμορφα, θνησιγόνα γονίδια, αλληλεπιδράσεις γονιδίων - **Συνδεδεμένα γονίδια** (10 Ώρες): Χαρτογράφηση γονιδίων στους ευκαρυωτικούς οργανισμούς - **Η Γενετική του φύλου** (8 Ώρες): Καθορισμός του φύλου. Κληρονομικότητα που συνδεεται με το φύλο - **Κυτταρογενετική** (7 Ώρες): Χρωμοσωμικές ατυπίες Δομής, Αριθμού - **Γενετικός κώδικας** (7 Ώρες): Δομή, λειτουργία, ρύθμιση γονιδίων - **Γονιδιακές Μεταλλαγές** (10 Ώρες): Μηχανισμοί δημιουργίας, επιδιόρθωσης - **Εξωχρωμοσωμική Κληρονομικότητα** (4 Ώρες): Κληρονομικότητα μιτοχονδριακού και χλωροπλαστικού DNA - **Ποσοτική Γενετική** (3 Ώρες): Πολυγονιδιακά χαρακτηριστικά με συνεχή ποικιλότητα - **Αρχές Γενετικής Πληθυσμών** (4 Ώρες): Οι συχνότητες των γονιδίων/γονοτύπων στους πληθυσμούς σε σχέση με παράγοντες που τις επηρεάζουν.

Περιεχόμενο Εργαστηριακών Ασκήσεων:

1,3,4. Μεντελική Κληρονομικότητα με το έντομο *Drosophila melanogaster*. (Ανάλυση χ^2 , εύρεση απόστασης γονιδίων) - **2.** Μεντελική Κληρονομικότητα στο φυτό *Zea mays* (αλληλεπίδραση γονιδίων) - **5.** Μεταλλαξογένεση σε βακτήρια και μύκητες με επίδραση υπεριώδους ακτινοβολίας - **6-7.** Θνησιμότητα – μεταλλαξιμότητα – επιδιόρθωση. Έλεγχος μορφολογικών μεταλλαγών και μεταλλαγών αυξοτροφίας μυκήτων - **8.** Η βακτηριακή ανθεκτικότητα σε αντιβιοτικά ως γενετικό μοντέλο - **9.** Γενετική πληθυσμών. Φυσική επιλογή - **10.** Μελέτη των χρωμοσωμάτων – Κυτταρογενετική ανάλυση.

Διδάσκοντες Θεωρία & Εργαστηριακές Ασκήσεις:

Θεωρία:

Αικ. Παππά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γενετικής - Μοριακής Μικροβιακής Γενετικής (Συντονίστρια Μαθήματος)

Π. Κόλλια, Καθηγήτρια Μοριακής Γενετικής Ανθρώπου

Β. Κουβέλης, Αναπληρωτής Καθηγητής Γενετικής & Βιοτεχνολογίας

Α. Αγαθαγγελίδης, Επίκουρος Καθηγητής Γενετικής - Μοριακής Γενετικής Ευκαρυωτικών Οργανισμών

Εργαστήρια:

Αικ. Παππά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γενετικής - Μοριακής Μικροβιακής Γενετικής

Π. Κόλλια, Καθηγήτρια Μοριακής Γενετικής Ανθρώπου

Β. Κουβέλης, Αναπληρωτής Καθηγητής Γενετικής & Βιοτεχνολογίας

Α. Αγαθαγγελίδης, Επίκουρος Καθηγητής Γενετικής - Μοριακής Γενετικής Ευκαρυωτικών Οργανισμών

Δρ. **Αλ. Σαββίδης** (ΕΔΙΠ)

Δρ. **Μ. Σαρικά** (ΕΔΙΠ)

Δρ. **Ελ. Κάτανα** (ΕΔΙΠ)

Ηλεκτρονική Σελίδα Μαθήματος: eclass.uoa.gr

Προτεινόμενα Διδακτικά Συγγράμματα:

Τίτλος: Βασικές Αρχές Γενετικής Ανάλυσης

Συγγραφείς: Griffith Anthony, Wessler Susan, Carol Sean, Doebley John

Εκδοτικός Οίκος: Broken Hill Publishers Ltd

Τόπος & Χρόνος Έκδοσης: Λευκωσία, 2019 - **ISBN:** 978-992-556-3319

Κωδικός Δήλωσης Εύδοξος: 77107197

Τίτλος: [Εισαγωγή στη γενετική](#)

Συγγραφέας: Λουκάς Μιχαήλ Γ.

Εκδοτικός Οίκος: UNIBOOKS IKE

Τόπος & Χρόνος Έκδοσης: Αθήνα, 2017 - **ISBN:** 978-618-530-4355

Κωδικός Δήλωσης Εύδοξος: 68403086

Τίτλος: [Βασικές Αρχές Γενετικής: Έννοιες & Συνδέσεις](#)

Συγγραφέας: BENJAMIN PIERCE

Εκδοτικός Οίκος: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕ

Τόπος & Χρόνος Έκδοσης: Αθήνα, 2022 - **ISBN:** 978-960-645-342-7

Κωδικός Δήλωσης Εύδοξος: 112696304

Τίτλος: [Βασικές Αρχές Γενετικής](#)

Συγγραφέας: Klug, Cummings, Spencer, Palladino

Εκδοτικός Οίκος: Ακαδημαϊκές Εκδόσεις Ι. Μπάσδρα & ΣΙΑ Ο.Ε.

Τόπος & Χρόνος Έκδοσης: Αθήνα, 2019 - **ISBN:** 978-618-5135-188

Κωδικός Δήλωσης Εύδοξος: 94644420

Σημειώσεις Μαθήματος - Εργαστηρίου:

Τίτλος: Βασική Γενετική - Εργαστηριακές Ασκήσεις

Συγγραφέας: Κλ. Λάμνησου, Αικ. Παππά, Μ. Τύπας

Τόπος & Χρόνος Έκδοσης: Αθήνα, 2019

Διανομή Σημειώσεων από: Διδάσκοντες

Παρατηρήσεις:

Η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών/τριών γίνεται στην ελληνική γλώσσα (υπάρχει η δυνατότητα εξέτασης στην αγγλική για τους φοιτητές του Erasmus), με τελική εξέταση στο σύνολο της ύλης η οποία περιλαμβάνει:

A. Γραπτή εξέταση του εργαστηρίου με: **α)** ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης, **β)** προβλήματα που αφορούν τις μεθοδολογίες που διδάχτηκαν, ενώ στο τέλος κάθε εργαστηριακής άσκησης οι φοιτητές παραδίδουν τα αποτελέσματα τους με επεξεργασία, συμπεράσματα κ.λ.π., τα οποία αξιολογούνται. **B. Γραπτή εξέταση του μαθήματος** με ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας που περιλαμβάνει: **α)** θέματα ανάπτυξης **β)** επίλυση σύνθετων γενετικών προβλημάτων που απαιτούν συνδυασμό γνώσεων και κριτική σκέψη. Ο **συνολικός βαθμός** προκύπτει ως **άθροισμα** των δύο παραπάνω αξιολογήσεων (**70%** μάθημα, **30%** εργαστήριο).